

**Uitkomsten van jeugdigen na plaatsing in traditionele residentiële
voorziening X. Een studie naar doelrealisatie, stabiliteit en
tevredenheid over 1,5 jaar en 2,5 jaar na plaatsing.**

Student: Yara Peper (s4754700)

Begeleider en eerste beoordelaar: Dr. A.E. Zijlstra

Tweede beoordelaar: Dr.V.E. Heininga

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Bachelorwerkstuk Pedagogische Wetenschappen

Juni 2024

Aantal woorden: 7467

Abstract

If parents are unable to provide their child with a safe and loving environment, their child may be placed in residential youth care. However, recent studies have highlighted a lot of criticism on traditional residential institutions, as the well-being of youth seems to be decreasing during their stay. The aim of this research is to map the experiences of youth, parents and pedagogical staff in traditional residential institution X emphasising the factors goal realization, stability, and satisfaction coming from the literature 1.5 and 2.5 years post-placement. A qualitative study with single case study design was used, with retrospective semi-structured interviews with nine youths, their parents and pedagogical staff. The data was inductively and deductively encoded in the program Atlas.io while following the 'constant comparative method'. The interviews revealed that youth, parents and pedagogical staff are generally positive about goal realization as the well-being of most youth improved overtime. However, improvements are still needed in terms of stability and satisfaction. Furthermore, this research highlighted the importance of having a future prospect, as the lack of a future prospect affected youths well-being.

Keywords: residential care, well-being, goal realization, satisfaction, placement instability, future prospects

Inleiding

Om optimaal te kunnen ontwikkelen heeft elk kind het recht om op te groeien in een liefdevolle en veilige omgeving zonder geweld (Van Benthem & Van Der Swaluw, 2016). Echter, niet alle ouders zijn in staat om dit voor hun kinderen te realiseren, waardoor het in het belang van het kind kan zijn om (tijdelijk) uit huis geplaatst te worden (NJI, 2022). In eerste instantie wordt gekeken of het kind bij een familielid of pleeggezin kan worden ondergebracht (Van Schie et al., 2023). Bij complexe problematiek kan een plaatsing in de residentiële jeugdzorg noodzakelijk zijn. In de residentiële jeugdzorg verblijven jeugdigen vrijwillig of gedwongen, dag en nacht voor een bepaalde tijd buiten hun vertrouwde omgeving (De Lange et al., 2015). Er zijn verschillende soorten residentiële hulp bestaande uit behandelgroepen, leefgroepen en crisisopvangcentra's (Van Schie et al., 2023).

Recente kritiek richt zich op de traditionele residentiële instellingen, waarbij onderzoek aantoonde dat problematiek bij jeugdigen in het eerste jaar juist toeneemt (Leloux-Opmeer et al., 2017). Bovendien blijkt uit het onderzoek van De Valk et al. (2016) dat jongeren in hun autonomie worden beperkt als gevolg van het toepassen van dwingende en beperkende maatregelen door pedagogisch medewerkers. Dit kan een negatief effect hebben op doelrealisatie dat veronderstelt dat jeugdigen met steun vanuit hun omgeving het vermogen hebben om hun eigen persoonlijke doelen te bereiken (Van Schie et al., 2020). Daarnaast kan een negatief groepsklimaat de behandeling nadelig beïnvloeden. Het is dan ook belangrijk dat jeugdigen zich veilig voelen en tevreden zijn over de geboden hulp zodat ze zich positief kunnen ontwikkelen (Van Schie et al., 2023). Ook speelt plaatsinginstabiliteit een belangrijke rol in de negatieve ervaringen van de jeugdigen in de residentiële jeugdzorg. Zo blijkt uit het artikel van Konijn et al. (2019) dat een hoog aantal overplaatsingen als traumatisch kan worden ervaren en de ontwikkeling van de jeugdige negatief kan beïnvloeden.

Uit onderzoek komt tevens naar voren dat de variabelen doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid belangrijke uitkomsten zijn om de ervaringen van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers inzichtelijk te maken ten aanzien van de traditionele residentiële voorzieningen (Ramos et al., 2006; Riemersma et al., 2023; Thoburn, 2016). Er wordt verondersteld dat een positieve uitkomst van deze resultaten een positieve uitwerking zal hebben op de kwaliteit van leven van jeugdigen binnen de traditionele residentiële voorziening (Thoburn, 2016).

De variabelen die de uitkomsten zullen omschrijven worden op de volgende wijze geoperationaliseerd:

Doelrealisatie, wat de mate aangeeft waarin beoogde doelen en resultaten zijn behaald met betrekking tot opvoedingsondersteuning en de behandeling van specifieke problemen (De Lange et al., 2015; Vries et al., 2017). Om doelrealisatie te kunnen realiseren is een match tussen de jeugdige en de instelling van belang (Van Schie et al., 2020).

Stabiliteit, wat verwijst naar het belang van een vaste plek, waarin de jeugdige de vrijheid en ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. Overplaatsingen kunnen ook een negatieve werking hebben op het creëren van een stabiele woonomgeving en de mogelijkheid tot het ontwikkelen van een vertrouwensband met de groepsleiding (Riemersma et al., 2023; Thoburn, 2016).

Tevredenheid, die aangeeft in hoeverre het hulpaanbod is afgestemd op de behoeften van jeugdigen (Ramos et al., 2006).

Hoewel er al veel onderzoek is gedaan naar de uitdagingen van traditionele residentiële voorzieningen, is er weinig wetenschappelijke literatuur beschikbaar waarin gebruik wordt gemaakt van het multi-informant perspectief. Dit betekent dat het perspectief van zowel de jeugdige als de ouder vaak ontbreekt in bestaande studies (Riemersma et al., 2023b). De inzet van het multi-informant perspectief is belangrijk om inzicht te verkrijgen in mogelijk uiteenlopende percepties van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers (De Los Reyes & Epkins, 2023). Onderzoeken die wel het perspectief van jeugdigen en ouders hebben meegenomen missen vaak interviews met pedagogisch medewerkers die direct betrokken waren bij de zorg voordat kinderen werden overgeplaatst (Christiansen et al., 2010). Het betrekken van deze verschillende perspectieven in onderzoek kan resulteren in een breder en gedetailleerder begrip, wat mogelijk tot andere conclusies kan leiden met betrekking tot het welzijn, de psychosociale ontwikkeling en de plaatsinginstabiliteit van de jeugdige (Christiansen et al., 2010; Leloux-Opmeer et al., 2017; Riemersma et al., 2023b). Volgens Thoburn (2016) ontbreekt er vaak informatie in bestaande onderzoeken waarin gebruik is gemaakt van retrospectieve data, waardoor het lastig is om de ontwikkeling van de jeugdigen overtijd te volgen en hierover conclusies te trekken (Thoburn, 2016). Het retrospectieve karakter is essentieel om iets te kunnen zeggen over het verloop van de ervaringen van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers ten aanzien van de uitkomstmaten doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid (Knorth, 2008). Dit onderzoek beoogt daarom dit hiaat in de literatuur weg te nemen door een retrospectief onderzoek te doen naar de tevredenheid, doelrealisatie en stabiliteit van jeugdigen in traditionele residentiële voorziening X, waarbij een multi-informant perspectief bestaande uit de jeugdige, ouder(s) en pedagogisch medewerker centraal staat.

In dit onderzoek zal de volgende onderzoeksvraag beantwoord worden: *“Wat zijn de uitkomsten van de ervaringen van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers na plaatsing in de traditionele residentiële voorziening X over een periode van 1,5 of 2,5 jaar in termen van doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid?”*

Methode

Onderzoeksdesign

Voor dit kwalitatieve onderzoek is er gebruikgemaakt van een casestudy design. Het onderzoek heeft een retrospectief karakter. Om het verloop van de jeugdigen in de instelling inzichtelijk te krijgen is er gebruik gemaakt van twee meetmomenten, respectievelijk 1,5 of 2,5 jaar na plaatsing. De interviews bestaan uit de perspectieven van de jeugdigen, ouders en pedagogische medewerkers. Het onderzoek maakt gebruik van de voorlopige data van een lopend promotieonderzoek, gericht op het in kaart brengen van de uitkomsten en ervaringen van jeugdigen in traditionele residentiële voorzieningen. Het onderzoek is door de ethische commissie van de faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen goedgekeurd (Riemersma et al., forthcoming).

Setting

Het onderzoek speelde zich af op de traditionele residentiële instelling X gelegen rondom Rotterdam waar kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar woonachtig waren.

Participanten

De resultaten zijn gebaseerd op de data afkomstig uit 27 interviews. Deze geïnterviewden bestonden uit zeven jeugdigen, negen pedagogische medewerkers en vijf ouders. Van de 27 interviews zijn er 3 follow-up interviews afgenomen na 2,5 jaar na plaatsing. De deelnemers van deze follow-up interviews bestonden uit twee ouders en één jeugdige. De leeftijd van de jeugdigen varieerde van zes tot veertien jaar. Bij het selecteren van de deelnemers werd gestreefd naar een heterogene samenstelling van de onderzoeksgroep in termen van leeftijd, etniciteit, geslacht, sociaaleconomische klasse en klinische problemen.

Instrumenten

In de interviews werd na 1,5 jaar en/of na 2,5 jaar na plaatsing door de geselecteerde jeugdigen teruggeblikt op hun ervaringen ten aanzien van de uitkomstmaten doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid binnen de traditionele residentiële instelling X. De interviewprotocollen waren zo opgesteld dat ze inzicht boden in doelrealisatie: “Hoe ging het toen?”, tevredenheid: “Hoe hebben ze de hulp ervaren?” en stabiliteit: “Jij verbleef toen hier?” “Hoe was dat voor jou?”.

Procedure

Na plaatsing bij de instelling werden de jeugdigen, ouder(s) en pedagogische medewerkers benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Informatieve flyers werden verspreid om het doel en de verwachtingen van het onderzoek aan ouders en kinderen uit te leggen. Bij instemming werd een aanvullend gesprek gepland om het onderzoek verder toe te lichten. Vervolgens werd schriftelijke toestemming verkregen van de wettelijke vertegenwoordigers van het kind. Indien het kind ouder was dan 12 jaar, werd ook schriftelijke toestemming van het kind zelf verkregen. De duur van de interviews liep uiteen van ongeveer tien minuten tot een uur waarbij voorafgaand aan het interview expliciet toestemming werd gevraagd voor het maken van opnames. Om de privacy van de jeugdigen te kunnen waarborgen wordt er in de resultaten gebruik gemaakt van gefingeerde namen.

Data-analyse

De interviews werden getranscribeerd met behulp van F4transkript en vervolgens gecodeerd in Atlas.io. Deze interviews werden 18 maanden (T3) en 30 maanden (T4) na plaatsing afgenomen op verschillende meetmomenten. Om een grondig begrip van de data te verkrijgen, werden de transcripten voorafgaand aan het coderen doorgelezen. Daarna werden de interviews deductief gecodeerd op basis van de hoofdcodes doelrealisatie, tevredenheid en stabiliteit, waarbij het perspectief van de participant centraal stond. Fragmenten kregen verschillende codes toegewezen zoals 'toekomstperspectief', 'overplaatsingen' en 'welzijn' afkomstig uit de literatuur. Vervolgens werd er binnen de hoofdcodes inductief gecodeerd om tot een vollediger begrip van de ervaringen van de jeugdige, ouder(s) en begeleider te komen (Flick, 2018). Zo viel ‘gamen’ bijvoorbeeld onder de inductief geformuleerde subcode ‘vrijtijdsbesteding’ en onder de deductieve hoofdcode doelrealisatie. Centraal stond het vinden van mogelijke verklaringen voor bijvoorbeeld gamen en de impact die gamen heeft op de ervaringen ten aanzien van de uitkomsten. Uit de geselecteerde fragmenten en

bijbehorende labels werd een codeboom opgesteld die hoofd- en subcodes bevatte. Het coderingsproces werd geanalyseerd aan de hand van de 'constant comparative method' van Boeije (2002). Zo werden de ervaringen van de jeugdigen per hoofdcode en subcode vergeleken met de ervaringen van de betrokken ouder(s) en pedagogisch medewerkers. Aangezien het aantal follow-up interviews met drie relatief laag is ten opzichte van het aantal deelnemers, zal er in de resultaten vooral gefocust worden op de retrospectieve data afkomstig uit de interviews afgenomen na 1,5 jaar na plaatsing.

Resultaten

Doelrealisatie

Onder doelrealisatie vallen de volgende thema's: *welzijn, school, sociale contacten, aanvullende hulp en vrijetijdsbesteding*.

Welzijn

Het welzijn is bij de meeste jeugdigen toegenomen na plaatsing op de traditionele residentiële voorziening X. Zo laten de meeste jeugdigen volgens de ouders en pedagogisch medewerkers minder agressief en externaliserend gedrag zien, zijn ze socialer en kunnen ze beter omgaan met hun emoties. Essentieel voor deze verbetering zijn volgens pedagogisch medewerkers en ouders meer structuur, een duidelijke tijdsinvulling, persoonlijke aandacht en een vertrouwensband met de begeleiding. Een aantal jeugdigen geeft aan gepest te worden op de groep. Dit pestgedrag bestond uit onder andere uit: uitschelden, het maken van vervelende gebaren en het blokkeren van deuren. Zodra de "pesters" of jeugdigen werden overgeplaatst nam het welzijn van de jeugdige weer toe. Bij een klein aantal jeugdigen nam het welzijn af na plaatsing in de traditionele residentiële voorziening X. Volgens de pedagogisch medewerkers speelt vooral het gebrek aan perspectief, zoals een thuisplaatsing die werd uitgesteld, een rol in de afname van het welzijn. Uit de follow-up blijkt dat het welzijn van een jeugdige na 2,5 jaar was afgenomen. De ouder geeft aan dat de jeugdige het verblijf als traumatisch heeft ervaren.

School

Uit de interviews komt naar voren dat de schoolgang bij de meeste jeugdigen gelijk is gebleven of is verbeterd na plaatsing in de traditionele residentiële instelling. Zo lukt het bijna alle jeugdigen om hun opgelopen achterstand voor de plaatsing (groten)deels in te halen en kunnen sommige jeugdigen de overstap naar de middelbare school maken. De

pedagogisch medewerkers schrijven deze verbetering toe aan een goede band met de leerkracht, structuur en kleinere klassen. Een klein deel van de jeugdigen is negatief over hun schoolgang. Zij geven aan de klas als ‘onrustig’ te ervaren, waardoor ze het moeilijk vinden om zich te concentreren. Tevens benoemen pedagogische medewerkers dat veranderingen op school zoals een zieke leerkracht en wisselend of te weinig onderwijspersoneel de schoolgang van de jeugdigen negatief kan beïnvloeden. Zo had Rick volgens zijn pedagogische medewerker: “geen vertrouwen meer (...) in school en zijn docenten, waardoor die niet meer met liefde naar school ging”.

Sociale contacten

Over het algemeen wordt positief gesproken over het verloop van de sociale contacten na plaatsing in traditionele residentiële voorziening X. Bijna alle jeugdigen hebben vriendjes of vriendinnetjes op de groep en vinden het leuk om met andere kinderen te spelen. Volgens de pedagogisch medewerkers groeien de jeugdigen in hun sociale vaardigheden zoals samenspelen of voor zichzelf opkomen, door het contact met de leeftijdsgenootjes. De jeugdigen ervaren echter ook belemmeringen in het opbouwen van vriendschappen na plaatsing op de groep. Zo is het niet voor alle jeugdigen mogelijk om buiten de groep met vriendjes of vriendinnetjes af te spreken en vinden er regelmatig wisselingen plaats binnen de groep, waardoor het lastig is om vriendschappen te onderhouden. Ook geven meerdere jeugdigen aan zich weleens te irriteren aan hun groepsgenoten. Zo kunnen Mats en de nieuwe groepsgenoot Lars elkaar volgens de betrokken pedagogisch medewerker “niet luchten of zien”. Het contact tussen de jeugdigen en hun ouders is in de meeste gevallen verbeterd of gelijk gebleven. Volgens de pedagogisch medewerkers draagt het wederzijds begrip en het leren omgaan met het gedrag van de jeugdige door de ouders bij aan een afname van ongewenst gedrag. Bij een klein deel van de jeugdigen blijft het contact met de ouder echter instabiel doordat niet alle ouders de problematiek van hun kind begrijpen.

Aanvullende therapie

Bijna alle jeugdigen ontvangen één of meerdere aanvullende therapieën zoals creatieve therapie of bewegingstherapie gedurende hun verblijf op de groep. Ouders en pedagogisch medewerkers zijn over het algemeen kritisch over de ontvangen hulp. Zo sluit de therapie volgens hen niet altijd goed aan bij de problematiek, wordt er te weinig therapie aangeboden en wordt de therapie te laat opgestart als gevolg van lange wachtrijen. Ook stellen jeugdigen zich volgens pedagogisch medewerkers en ouders niet altijd open voor

therapie. Ze weigeren bijvoorbeeld om te praten. Een ouder spreekt van een mogelijke “overkill” aan therapieën die de werking belemmert. Sommige jeugdigen zijn echter positief over de ontvangen therapieën. Zo geven ze aan dat ze het fijn vinden om met iemand te kunnen praten.

Vrijtijdsbesteding

De meeste jeugdigen vullen hun vrije tijd het liefst in met ‘beeldschermen’ zoals de telefoon, computer of gamen op de PlayStation. Volgens pedagogisch medewerkers en ouders vinden jeugdigen het lastig om hun beeldscherm weg te leggen en neemt het gebruik van beeldschermen toe zodra de jeugdigen ouder worden. De pedagogisch medewerkers proberen de jeugdigen te stimuleren om te spelen door andere activiteiten op de groep aan te bieden, zoals sportieve en creatieve activiteiten.

Stabiliteit

De hoofdcode stabiliteit bestaat uit de thema’s: *overplaatsing en toekomstperspectief*.

Overplaatsing

Jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers hebben verschillende meningen over overplaatsingen. De helft van de jeugdigen is één of meerdere keren overgeplaatst en kijkt hier na 1,5 jaar over het algemeen positief op terug. De pedagogisch medewerkers geven hiervoor als reden dat de betreffende jeugdigen niet op hun plek zaten in de huidige groep of dat de jeugdigen klaar waren voor de volgende stap. Uit de interviews kwam naar voren dat voor één jeugdige de stap te vroeg kwam. De pedagogisch medewerker omschreef haar welzijn na de overplaatsing als volgt: *“Ze was echt van slag hoor op [vorm van hulp 2]. Ze ging op een gegeven moment op [vorm van hulp 2] ook zo tekeer dat (...) collega's vanuit [vorm van hulp 1] ook hebben geholpen met, fixaties”*. Dit kwam volgens de pedagogisch medewerker door het gemis van de veiligheid van de groep(sleiding) en het ontbreken van een duidelijk kader.

De pedagogisch medewerkers, ouders en jeugdigen die niet zijn overgeplaatst zijn overwegend positief over het uitblijven van een overplaatsing. Zo zegt de pedagogisch medewerker van Mats het volgende: *“Denk dat het alleen maar goed is dat ie lang op een plek verblijft, want voordat jij de groepsleiding een beetje kent, voordat je een aantal groepsleiders vertrouwt om mee in gesprek te gaan, ja dat is niet na een week”*. Andere pedagogisch medewerkers benadrukken het belang van een vertrouwde omgeving waarin

jeugdigen weten wat er van hun verwacht wordt en waar ze in alle rust kunnen aarden. Een klein deel van de pedagogisch medewerkers geeft aan dat een paar jeugdigen al heel lang op de groep verblijven, waardoor de jeugdigen het gevoel hebben stil te staan in hun ontwikkeling. Twee pedagogisch medewerkers zijn van mening dat een andere plek beter bij de jeugdige zou passen. Tot slot blijkt uit de interviews dat het goed gaat met de jeugdigen die zijn teruggeplaatst naar huis. Ondanks dat ze het aan het begin spannend vonden geven de jeugdigen en ouders aan dat door opgedane vaardigheden het thuis nu wel goed gaat.

Toekomstperspectief

De meeste jeugdigen hebben geen duidelijk toekomstperspectief. Meerdere ouders en pedagogisch medewerkers benoemen dat jeugdigen vooral in het “nu” leven en niet ver vooruitkijken. Volgens de pedagogisch medewerkers zorgt het gebrek aan toekomstperspectief ervoor dat sommige jeugdigen hun toekomst somber inzien: “Ja dan wordt hij vaak wel heel verdrietig en dan zegt hij dat hij het gewoon echt niet weet en hij zegt dan zit ik hierzo, en wat moet ik hier dan nog leren, en straks zit ik hier nog steeds over zoveel jaar of kan ik niet naar mama toe. Dus voor hem is het gewoon een soort van uitzichtloos” (pedagogisch medewerker, Jasper).

De meeste ouders en pedagogisch medewerkers verwachten dat de jeugdigen goed terecht zullen komen zolang ze de juiste hulp en begeleiding ontvangen in een stabiele omgeving. Wel maken sommige pedagogisch medewerkers zich zorgen over het ontbreken van een toekomstperspectief, een instabiele thuisomgeving en de kwetsbaarheid van de jeugdige. Een deel van de ouders maakt zich zorgen over school en zelfstandig wonen. Na 2,5 jaar kijken ouders overigens positiever naar het toekomstperspectief van hun kind en geven ze aan dat hun zorgen zijn afgenomen.

Tevredenheid

Bij tevredenheid zijn de volgende thema's tijdens het coderen naar voren gekomen: *vorm van hulp, communicatie en begeleiding*.

Vorm van hulp

De jeugdigen zijn in tegenstelling tot de meeste ouders en pedagogisch medewerkers overwegend negatief over hun verblijf op de groep. De meest genoemde reden is dat ze graag naar huis willen. Meerdere jeugdigen geven aan dat ze de regels en taken op de groep als vervelend ervaren. Volgens de ouders en pedagogisch medewerkers verblijven de meeste

jeugdigen niet graag op de groep. Zo zegt de pedagogisch medewerker betrokken bij Milan: “Volgens mij vond hij het helemaal niet leuk hier. Hij was ook heel blij dat hij weer weg kon en naar een ander plekje kon”. Jeugdigen ervaren ook positieve elementen van de vorm van hulp zoals het spelen met leeftijdsgenootjes, de sociale activiteiten met de pedagogisch medewerkers en het brede activiteitenscala. Ook geven meerdere pedagogisch medewerkers aan dat een deel van de jeugdigen zich veilig en thuis lijkt te voelen op de groep. Ouder benoemen de structuur en duidelijkheid van de groep evenals de band tussen jeugdige en pedagogisch medewerker als een groot pluspunt.

Volgens de pedagogisch medewerkers zou de vorm van hulp nog verbeterd kunnen worden door een kleinere groepsgrootte te hanteren. Dat een-op-een aandacht een positieve uitwerking lijkt te hebben op het gedrag van de jeugdigen blijkt bijvoorbeeld uit het “instop-moment” dat voor de jeugdigen erg belangrijk is. Daarnaast genieten de jeugdigen ervan wanneer ze s ’avonds als enige wat langer mogen opblijven. Dit is door de huidige groepsgrootte niet altijd mogelijk. Pedagogische medewerkers geven aan dat de jeugdigen hierdoor niet altijd de persoonlijke aandacht krijgen die ze nodig hebben.

Communicatie

Uit de interviews blijkt dat de communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers verbeterd kan worden. Een deel van de ouders geeft aan een vast aanspreekpunt op de groep te missen. Andere ouders zouden graag verbeteringen zien in de terugkoppeling op de groep, omdat ze niet altijd op de hoogte worden gehouden hoe het met de jeugdige gaat. Zo noemt de moeder van Senna als voorbeeld dat ze vaak moet bellen om een update te krijgen over hoe het met haar zoon gaat op de groep, omdat haar wekelijkse e-mail in de praktijk vaak wordt vergeten.

Begeleiding

Ouders en jeugdigen zijn over het algemeen positief over de groepsleiding. Zo wordt de groepsleiding door meerdere ouders omschreven als “geweldige” mensen die hun werk met liefde doen. Verschillende ouders geven aan het fijn te vinden dat de groepsleiding betrokken is, interesse toont, de tijd voor hen neemt en een vertrouwensband met hun kinderen opbouwt. Hoewel niet alle jeugdigen even goed kunnen opschieten met de groepsleiding, hebben ze vrijwel allemaal een goede band met minimaal één pedagogisch medewerker. Sommige ouders zijn kritisch over de betrokkenheid van de gedragswetenschappers. Een deel van de ouders geeft aan graag begeleiding te ontvangen na

afloop van de hulp. De ouder van Amira geeft aan de begeleiding als wisselend te ervaren. Zo was hij erg tevreden over de groepsleiding op de ene instelling, maar spreekt hij ook over “veel onkunde” en “laag gekwalificeerd personeel” op de andere instelling waar zijn dochter verbleef.

Discussie

Conclusie

In dit onderzoek is geprobeerd om een antwoord te verkrijgen op de volgende onderzoeksvraag: *“Wat zijn de uitkomsten van de ervaringen van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers na plaatsing in de traditionele behandelgroep X over een periode van 1,5 of 2,5 jaar in termen van doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid?”* Als er naar doelrealisatie wordt gekeken komt uit de resultaten naar voren dat het welzijn en de schoolgang van de meeste jeugdigen na 1,5 en 2,5 jaar verbeterd door de aanwezigheid van structuur, persoonlijke aandacht en een vertrouwensband met de groepsleiding. Daarnaast is wederzijds begrip een belangrijke factor voor een betere band tussen ouder en jeugdige. Het aanbod van de aanvullende therapieën zou verbeterd kunnen worden door tijdig aan te sluiten bij de hulpvraag van de jeugdige.

Stabiliteit vertoont overeenkomsten met doelrealisatie. Zo lijkt het gebrek aan een duidelijk toekomstperspectief het welzijn van de jeugdigen negatief te beïnvloeden. Over de overplaatsingen wordt door alle geïnterviewden wisselend gedacht. Zo geven pedagogisch medewerkers en ouders aan dat sommige jeugdigen toe zijn aan een volgende stap. Anderen jeugdigen hebben volgens hen baat bij een stabiele omgeving, waarin ze de groepsleiding en andere kinderen kennen.

Wat betreft tevredenheid zijn jeugdigen zowel na 1,5 jaar als ook na 2,5 jaar na plaatsing kritisch over hun verblijf op de groep. Dit komt voornamelijk doordat ze liever thuis zijn bij hun ouder(s) en doordat ze de regels en taken op de groep als vervelend ervaren. Desondanks geven ouders en pedagogisch medewerkers aan dat de meeste jeugdigen zich veilig en thuis lijken te voelen op de groep. Pedagogisch medewerkers benoemen dat jeugdigen niet altijd de persoonlijke aandacht krijgen die ze nodig hebben als gevolg van grote groepen. De meeste ouders geven aan tevreden te zijn over de groepsleiding. Als verbeterpunt noemen de ouders de communicatie die ze ontvangen van de pedagogisch medewerker met betrekking

tot de jeugdige. Dus, jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers zijn overwegend positief over doelrealisatie. Wel zijn er nog verbeteringen nodig op het gebied van stabiliteit en tevredenheid.

Discussie

Als er wordt gekeken naar doelrealisatie komt uit de interviews naar voren dat een vertrouwensband met de groepsleiding een positieve bijdrage kan leveren aan het welzijn van de jeugdigen op de groep. Dit komt overeen met de bevindingen uit het onderzoek van Moore et al. (2018). Zij concludeerden in hun onderzoek dat een goede band tussen de pedagogisch medewerker en jeugdige noodzakelijk is, zodat de jeugdige zich in een veilige en stabiele omgeving ontwikkelt en het welzijn vergroot. Van Schie et al., (2023) veronderstelt in zijn artikel dat het groepsklimaat de ontwikkeling van de jeugdigen op de groep beïnvloedt. Dit is in lijn met de gevonden resultaten waarin meerdere jeugdigen aangeven dat pestgedrag op de groep hun welzijn negatief beïnvloed.

Voorafgaand aan het onderzoek werd de betekenis van de drie uitkomstmaten afgebakend om overlap te voorkomen. Uit de resultaten blijkt echter dat de uitkomstmaten doelrealisatie en stabiliteit met elkaar samenhangen en elkaar beïnvloeden. Met betrekking tot stabiliteit komt naar voren dat de meeste jeugdigen geen toekomstperspectief hebben. In tegenstelling tot wat voorafgaand aan het onderzoek werd gedacht is het gebrek aan toekomstperspectief niet alleen te verklaren aan de hand van plaatsinginstabiliteit (Christiansen et al., 2010), maar blijken ook jeugdigen die niet zijn overgeplaatst een onduidelijk toekomstperspectief te hebben. Zo is het vaak onduidelijk hoelang jeugdigen op de groep zullen verblijven. Dit kan negatieve consequenties hebben voor het welzijn van de jeugdigen op de groep, zoals moedeloosheid wanneer een verwachte thuisplaatsing wordt uitgesteld. Dat het gebrek aan een toekomstperspectief de ontwikkeling van de jeugdige negatief kan beïnvloeden blijkt ook uit het artikel van Ten Brummelaar et al., (2017). Zo benoemt zij dat plaatsinginstabiliteit de ontwikkeling van de jeugdige negatief kan beïnvloeden. Dus, stabiliteit kan de uitkomstmaat doelrealisatie beïnvloeden.

Op basis van verschillende onderzoeken werd verwacht dat plaatsinginstabiliteit een grote rol speelt in de negatieve ervaringen van de jeugdigen in een traditionele residentiële setting (Konijn et al., 2019; Leloux-Opmeer et al., 2016). Uit de interviews blijkt overigens dat overplaatsingen niet in alle gevallen als negatief worden gezien. Zo geven sommige ouders en pedagogisch medewerkers aan dat een nieuwe stap noodzakelijk is voor de

jeugdige om zich verder te ontwikkelen. Dit is met name het geval bij de overgang van de ‘gesloten’ jeugdhulp naar de ‘open’ jeugdhulp. Hierbij moet wel worden vermeld dat in lijn met het artikel van Chambers et al. (2018) meerdere overplaatsingen binnen korte tijd het welzijn van de jeugdigen negatief kan beïnvloeden.

Wat betreft tevredenheid geven meerdere jeugdigen aan dat ze negatief waren over hun verblijf op de groep als gevolg van de regels en consequenties die de groepsleiding naleefde. Dit is in lijn met het artikel van Van Schie et al., (2023) die benoemt dat het uitvoeren van restricties de autonomie van de jeugdigen op de groep negatief kan beïnvloeden. Dat autonomie en een goede band met de groepsleiding voor de jeugdigen op de groep belangrijk zijn blijkt ook uit de zelfdeterminatie theorie van Ryan en Deci, (2000). Zij veronderstellen dat jeugdigen zich pas verder kunnen ontwikkelen als er aan de drie basisbehoeften: autonomie, verbondenheid en competentie wordt voldaan (Van Der Helm et al., 2018).

Als laatste kwam uit de resultaten naar voren dat niet alle jeugdigen de persoonlijke aandacht kregen die ze nodig hebben als gevolg van te grote groepen. Dit komt overeen met de bevindingen van Whitelaw, (2023). Uit zijn onderzoek blijkt dat de groepsgrootte van invloed is op de adequaatheid waarmee de pedagogisch medewerkers in staat zijn om op de emotionele en praktische behoeften van de jeugdigen te reageren.

Krachten

Dit onderzoek zorgt voor aanvullende wetenschappelijke kennis doordat niet alleen de ervaringen van de jeugdige, maar ook de ervaringen van de ouders en pedagogisch medewerkers zijn meegenomen met betrekking tot de uitkomstmaten doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid (Christiansen et al., 2010). Zo is er oog voor mogelijk uiteenlopende ervaringen van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers, waardoor het mogelijk wordt om een vollediger en gedetailleerder begrip van de uitkomsten te creëren (De Los Reyes & Ekins, 2023). Door verschillende perspectieven te includeren voldoet het onderzoek aan het kwaliteitscriteria triangulatie. Verder heeft het onderzoek een retrospectief karakter bestaande uit meerdere meetmomenten waarin wordt teruggeblikt om het verloop op de traditionele residentiële voorziening in kaart te brengen. Dit is een belangrijke toevoeging om rekening te kunnen houden met mogelijke veranderingen over tijd zoals bijvoorbeeld de invloed van een overplaatsing op het welzijn van de jeugdige (Knorth et al., 2008). Als laatste zorgt het kwalitatieve karakter van dit onderzoek ervoor dat het mogelijk wordt om

persoonlijke en gedetailleerde informatie te verkrijgen die bij kwantitatief onderzoek verloren zou gaan. Zo kan er een diepgaander inzicht ontstaan over de ervaringen van jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers binnen traditionele residentiële voorziening (Hiller et al., 2020).

Beperkingen

Dit onderzoek beschikt over een paar methodologische en inhoudelijke beperkingen. Om te beginnen zijn de conclusies niet generaliseerbaar voor alle instellingen zoals gezinshuizen of kleinschalige residentiële voorzieningen, aangezien dit onderzoek zich alleen op traditionele residentiële voorziening X richt. Van de 27 interviews zijn er slechts drie follow-up interviews afgenomen. Hierdoor kunnen er beperkte conclusies getrokken worden over het verloop en de mogelijke veranderingen over tijd (Knorth et al., 2008).

Er zijn verschillende beperkingen die de betrouwbaarheid van het onderzoek mogelijk negatief beïnvloeden. Het is als eerste niet gelukt om tot volledige saturatie te komen. Zo kwam in elk interview minstens één nieuwe code naar boven. Als tweede zijn de resultaten mogelijk minder betrouwbaar door de afwezigheid van een membercheck. Hierdoor kon er niet gecontroleerd worden op de mogelijke subjectiviteit van de hoofdcodes: doelrealisatie, stabiliteit en tevredenheid. Bovendien is de data door één persoon gecodeerd en geanalyseerd, waardoor er niet kon worden gecontroleerd op een mogelijke bias van de onderzoeker (De Los Reyes & Ekins, 2023). Als derde zijn begrippen, ondanks een duidelijke afbakening voorafgaand aan het onderzoek, tijdens het coderen breder geïnterpreteerd, omdat de betekenissen en interpretaties in sommige gevallen erg dicht bij elkaar lagen. Als laatste blikten jeugdigen, ouders en pedagogisch medewerkers terug op hun ervaringen ten aanzien van de uitkomsten op traditionele residentiële voorziening X. Dit kan de betrouwbaarheid van het onderzoek negatief beïnvloeden doordat herinneringen in sommige gevallen van de werkelijkheid kunnen afwijken (Robinson, 2014). Daarnaast zijn herinneringen onderhevig aan veranderingen zoals ouder worden (Hess et al., 2022).

Als er wordt gekeken naar deviant cases valt het op dat er meerdere tegenstrijdige resultaten zijn. Zo was één ouder heel negatief over de groepsleiding, terwijl andere ouders lovend over hen spraken. Verder waren er ook uitschieters te zien in de verbetering van het welzijn op de groep over tijd en in de tevredenheid over de communicatie. Ten slotte is het onduidelijk of de veranderingen ten aanzien van doelrealisatie, tevredenheid en stabiliteit toegekend kunnen worden aan het verblijf bij traditionele voorziening X. Deze

veranderingen zouden mogelijk onbewust beïnvloed kunnen worden door externe factoren zoals familieomstandigheden of overplaatsingen (Knorth et al., 2008).

Aanbevelingen vervolgonderzoek

Als eerste zou een vervolgonderzoek zich meer kunnen richten op de variabele ‘toekomstperspectief’ in relatie tot duidelijkheid ten aanzien van de duur van de uithuisplaatsing. Hoewel ‘toekomstperspectief’ al in verschillende onderzoeken wordt gelinkt aan de plaatsinginstabiliteit (Chambers et al., 2018; Konijn et al., 2019), is er weinig literatuur beschikbaar over het ‘toekomstperspectief’ van jeugdigen zonder overplaatsing. De relevantie van dit begrip blijkt uit het onderzoek van Blackwell et al., (2013) die concluderen dat een (optimistisch) toekomstperspectief een positieve invloed zou kunnen hebben op welzijn. Als tweede wordt aanbevolen om bij een vervolgonderzoek gebruik te maken van een longitudinaal design met meerdere follow-up interviews van de verschillende perspectieven. Zo kunnen meerdere meetmomenten inzicht bieden in het verloop en informatie verschaffen over hoe de jeugdige het verblijf op de instelling na afloop van de plaatsing heeft ervaren.

Als laatste zou een vervolgonderzoek de saturatie kunnen vergroten door meerdere jeugdigen, ouders en pedagogische medewerkers van verschillende instellingen in het onderzoek te includeren. Meerdere interviews en meerdere deelnemers kunnen ervoor zorgen dat er geen nieuwe uitingsvormen meer naar voren komen tijdens het coderen, waardoor het onderzoek representatiever wordt voor andere vormen van residentiële hulp zoals gezinshuizen of kleinschalige alternatieve residentiële groepen (Leloux-Opmeer et al., 2017).

Aanbevelingen voor de praktijk

Er zijn verschillende aanbevelingen waar de praktijk, de traditionele residentiële voorzieningen, zich op zou kunnen richten. Zo is het belangrijk dat de praktijk de jeugdigen een duidelijk perspectief biedt. Niet alleen door het minimaliseren van overplaatsingen, maar ook bij het verstrekken van duidelijkheid omtrent de duur van het verblijf op de instelling (Chambers et al., 2018). Daarnaast wordt aanbevolen om minder restrictieve maatregelen te gebruiken en de jeugdigen mee te nemen in beslissingen op de groep om hun autonomie te vergroten. Jeugdigen voelen zich hierdoor meer gehoord en zullen positiever terugkijken op hun verblijf op de groep (Van Der Helm et al., 2018). Ook wordt aanbevolen om de groepsgrootte te verkleinen, zodat er ruimte is voor meer persoonlijke aandacht op de groep (Van Schie et al., 2023). Ten slotte wordt aangeraden om verbeteringen door te voeren op het

aanbod en de toegankelijkheid van de aanvullende therapieën en op de communicatie tussen ouder en pedagogisch medewerker.

Literatuurlijst

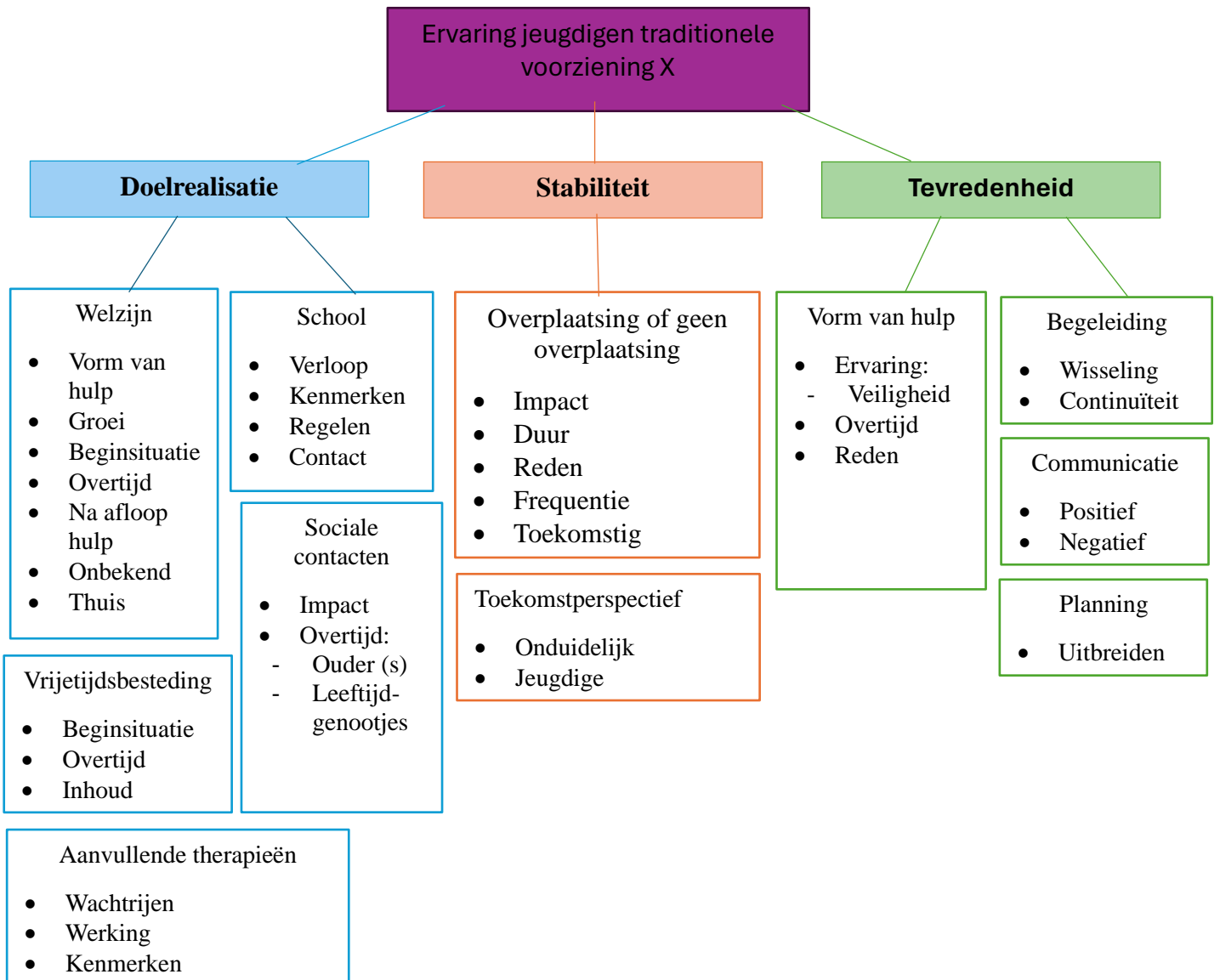
- Blackwell, S. E., Rius-Ottenheim, N., Maaren, Y. W. S., Carlier, I. V., Middelkoop, V. D., Zitman, F. G., Spinhoven, P., Holmes, E. A., & Giltay, E. J. (2013). Optimism and mental imagery: A possible cognitive marker to promote well-being? *Psychiatry Research*, *206*(1), 56–61. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2012.09.047>
- Boeije, H. R. (2002). A Purposeful Approach to the Constant Comparative Method in the Analysis of Qualitative Interviews. *Quality and Quantity*, *36*, 391- 409.
- Brummelaar, M. D. T., Harder, A. T., Kalverboer, M. E., Post, W. J., & Knorth, E. J. (2017). Participation of youth in decision-making procedures during residential care: A narrative review. *Child & Family Social Work*, *23*(1), 33–44. <https://doi.org/10.1111/cfs.12381>
- Chambers, R. M., Crutchfield, R. M., Willis, T. Y., Cuza, H. A., Otero, A., Harper, S. G. G., & Carmichael, H. (2018). “It’s just not right to move a kid that many times:” A qualitative study of how foster care alumni perceive placement moves. *Children And Youth Services Review*, *86*, 76–83. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2018.01.028>
- Christiansen, Ø., Havik, T., & Anderssen, N. (2010). Arranging stability for children in long-term out-of-home care. *Children And Youth Services Review*, *32*(7), 913–921. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2010.03.002>
- De Lange, M., Addink, A., Haspels, M., & Geurts, E. (2015). *Richtlijn residentiële jeugdhulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. Utrecht, Nederland: Nederlands Jeugdinstituut.
- De Los Reyes, A., & Epkins, C. C. (2023). Introduction to the Special Issue. A Dozen Years of Demonstrating That Informant Discrepancies are More Than Measurement Error: Toward Guidelines for Integrating Data from Multi-Informant Assessments of Youth Mental Health. *Journal Of Clinical Child And Adolescent Psychology*, *52*(1), 1–18. <https://doi.org/10.1080/15374416.2022.2158843>
- De Valk, S., Kuiper, C. H. Z., Van der Helm, G. H. P., Maas, A. J. J. A., & Stams, G. J. J. M. (2016). Repression in residential youth care: A scoping review. *Adolescent Research Review*, *1*(3), 195–216. <https://doi.org/10.1007/s40894-016-0029-9>

- Flick, U. (2018). *An Introduction to Qualitative Research*. Verenigd Koninkrijk: SAGE Publications.
- Hess, T. M., Park, J., Fung, H. H., & Rothermund, K. (2022). Biases in retrospective perceptions of changes in Well-Being associated with aging attitudes. *The Journals of Gerontology. Series B, Psychological Sciences and Social Sciences*, *77*(12), 2212–2222. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbac100>
- Hiller, R. M., Halligan, S. L., Meiser-Stedman, R., Elliott, E., & Rutter-Eley, E. (2020). Supporting the emotional needs of young people in care: a qualitative study of foster carer perspectives. *BMJ Open*, *10*(3), e033317. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2019-033317>
- Knorth, E. J., Harder, A. T., Zandberg, T., & Kendrick, A. J. (2008). Under one roof: A review and selective meta-analysis on the outcomes of residential child and youth care. *Children and Youth Services Review*, *30*(2), 123–140. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2007.09.001>
- Konijn, C., Admiraal, S., Baart, J., Van Rooij, F., Stams, G., Colonnaesi, C., Lindauer, R., & Assink, M. (2019). Foster care placement instability: A meta-analytic review. *Children And Youth Services Review*, *96*, 483–499. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2018.12.002>
- Leloux-Opmeer, H., Kuiper, C., Swaab, H., & Scholte, E. (2016). Characteristics of Children in Foster Care, Family-Style Group Care, and Residential Care: A Scoping Review. *Journal Of Child And Family Studies*, *25*(8), 2357–2371. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0418-5>
- Leloux-Opmeer, H., Kuiper, C., Swaab, H., & Scholte, E. (2017). Similarities and differences in the psychosocial development of children placed in different 24-H settings. *Journal of Child and Family Studies*, *27*(4), 1299–1310. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0955-6>
- Moore, T., McArthur, M., Death, J., Tilbury, C., & Roche, S. (2018). Sticking with us through it all: The importance of trustworthy relationships for children and young people in residential care. *Children And Youth Services Review*, *84*, 68–75. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2017.10.043>
- Nederlands Jeugdinstuut (2022). *Uithuisplaatsing*. <https://www.nji.nl/uithuisplaatsing> (niet-wetenschappelijk)

- Ramos, C., Stams, G. J., Stoel, R. D., Faas, M., Van Yperen, T., & Deković, M. (2006). Het meten van cliënttevredenheid in de jeugdzorg. *Kind en Adolescent*, 27(3), 99–105. <https://doi.org/10.1007/bf03060989>
- Riemersma, Y., Harder, A., Zijlstra, E., Post, W. J., & Kalverboer, M. (2023). Static and dynamic factors underlying placement instability in residential youth care: A scoping review. *Children And Youth Services Review*, 155, 107298. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2023.107298>
- Riemersma, Y., Harder, A., Zijlstra, E., Post, W. J., & Kalverboer, M. (2023b). Static and dynamic factors underlying placement instability in residential youth care: A scoping review. *Children And Youth Services Review*, 155, 107298. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2023.107298>
- Riemersma, Y., Harder, A., Zijlstra, E., Post, W. J., & Kalverboer, M. (forthcoming) Onderzoek naar de uitkomsten van alternatieve vormen van residentiële jeugdhulp. Promotieonderzoek Universiteit van Groningen, Gedrags- en Maatschappijwetenschappen.
- Robinson, M. D. (2014). Retrospective reports. In *Springer eBooks* (pp. 5563–5565). https://doi.org/10.1007/978-94-007-0753-5_2515
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist/The American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.55.1.68>
- Thoburn, J. (2016). Residential care as a permanence option for young people needing longer-term care. *Children and Youth Services Review*, 69, 19–28. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2016.07.020>
- Van Benthem, W., & Van Der Swaluw, S. (2016). Elk kind een familie, elk kind een toekomst. *Jeugdbeleid*, 10(3), 173–187. <https://doi.org/10.1007/s12451-016-0124-8>
- Van Der Helm, G., Kuiper, C., & Stams, G. (2018). Group climate and treatment motivation in secure residential and forensic youth care from the perspective of self determination theory. *Children And Youth Services Review*, 93, 339–344. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2018.07.028>

- Van Schie, L., Mulder, E., Nijhof, K., Van Domburgh, L., Harder, A., Konijn, C., Kolkman, J., Kranenburg, M., Lekkerkerker, L., Popma, A. (2020). Kleine groepen bij grote problemen: kleinschalige voorzieningen als alternatief voor gesloten jeugdhulp. *Longitudinale Effectmonitor JeugdzorgPlus. ZonMw*.
- Van Schie, L., Nijhof, K. S., Mulder, E., Kuiper, C., & Harder, A. (2023). The Impact of the Transformation Toward Small-Scale Residential Youth Care Facilities on Professionals: A Qualitative Study. *Residential Treatment For Children & Youth, 40*(4), 445–463.
<https://doi.org/10.1080/0886571x.2023.2262217>
- Vries, M. R., Kroesbergen, H., & Mathijssen, J. (2017). Bemoezorg in de Jeugdgezondheidszorg: een studie naar doelgroep, interventie-methoden en doelrealisatie. *TSG - Tijdschrift Voor Gezondheidswetenschappen, 95*(2), 67–74.
<https://doi.org/10.1007/s12508-017-0022-0>
- Whitelaw, R. (2023). Does Group Size of Provision Matter for Children Who Experience Residential Group Care in Scotland? *Youth, 3*(4), 1391–1405.
<https://doi.org/10.3390/youth3040087>

Bijlage 1, codeboom

Bijlage 2, interviewleidraad kind

Kind: (bij overplaatsingen levenslijn en huizen, bij 16- groep ook levenslijn).

Dag ...

We hebben nu een aantal vragenlijsten ingevuld over hoe het met jou gaat en hoe jij het hier ervaart. Ik zou jou graag nog een aantal vragen stellen over hoe het met jou is gegaan sinds je bij [plek start onderzoek] bent komen wonen. Vind je dat goed?

Doelrealisatie:

Dit is een lijn met jouw leven. Hier leerden wij elkaar kennen en kwam je bij wonen. Weet je dat nog? Bij verhuizing: ik leg een huisje neer op het moment dat je bent verhuisd.

Hoe is het met jou gegaan sinds [de start van het onderzoek/eerste plek]?

Hoe je je gevoeld sinds [de start van het onderzoek/eerste plek]?

- Eventueel vragen naar school/werk, vrije tijd, sociaal netwerk, extra hulp indien de jongere dit zelf niet aangeeft

(bij verschillende plekken alles per vorm bespreken; als eerste woonde je op deze plek; hoe ging het met jou; hoe voelde je je toen?, hoe ging het op school etc.)

Tevredenheid hulp:

Zou je de plek/verschillende plekken voor mij willen inkleuren? Waar denk je aan bij die plek? (alleen bij overplaatsingen)

Jij woont hier nu maanden. Hoe heb jij de hulp hier tot nu toe ervaren? Wat vond je fijn, wat vond je niet fijn?

[bij instabiel verblijf]; Hoe heb je de hulp bij ... ervaren? Wat vond je fijn, wat vond je niet fijn?

(per vorm uitvragen)

Stabiliteit:

Bij stabiliteit verblijf: Jij verblijft hier nu 1,5 jaar, hoe is dat voor jou?

Bij instabiel verblijf: Jij bent sinds de start van het onderzoek .. keer verhuisd, hoe is dat voor jou? Hoe vond je dat?

Hoe kijk jij naar de toekomst?

Bijlage 3, interviewleidraad ouder en pedagogisch medewerker

Pedagogisch medewerker/ouder:

Dag ...

u/Je hebt nu een aantal vragenlijsten ingevuld over hoe het met [kind] gaat en hoe hij/zij het hier ervaart. Ik zou u/jou graag nog een aantal vragen stellen over hoe het met [kind] is gegaan sinds hij/zij is gestart met het onderzoek [mogelijk] bij jullie is komen wonen. Vind u/je dat goed?

Doelrealisatie:

Hoe is het met [kind] gegaan sinds [de start van het onderzoek/eerste plek]?

Hoe heeft [kind] zich gevoeld sinds [de start van het onderzoek/eerste plek]?

- Eventueel vragen naar school/werk, (vrije tijd), sociaal netwerk, extra hulp bij verschillende plekken alles per vorm bespreken

Tevredenheid hulp:

[kind] woont hier nu maanden. Hoe heeft [kind] het hier ervaren? Wat vindt hij/zij fijn? En niet fijn?

[bij instabiel verblijf – alleen ouders]; hoe heeft uw kind woonplek ... ervaren? Wat vindt hij/zij fijn? En niet fijn?

(per vorm uitvragen)

Stabiliteit:

Bij stabiliteit verblijf: [kind] woont hier nu 1,5 jaar; hoe is dat voor hem/haar?

Bij instabiel verblijf (kan alleen bij ouder): [kind] is sinds de start van het onderzoek ... keer verhuisd, hoe is dat voor hem/haar?

Voor pm'er bij instabiel verblijf:

Bij verhuizing jeugdige: [kind] is verhuisd, hoe is dat voor hem/haar?

Bij instabiliteit verblijf (bij laatste pm'er): [kind] woont hier nu ... maanden; hoe is dat voor hem/haar?

Hoe kijkt hij/zij naar de toekomst?

Bijlage 4, interviewleidraad follow-up

Kind:

Dag ...

Een jaar geleden hebben we elkaar voor het laatst gezien. Nu wil ik graag weten hoe het dit afgelopen jaar met jou is gegaan. Vind je dat goed?

Ik heb een levenslijn meegenomen. Deze lijn staat voor het afgelopen jaar. Het begin van de lijn is het moment dat wij elkaar voor het laatst hebben gezien voor het onderzoek en het einde van de lijn is nu. Ik heb huizen meegenomen en stenen en bloemen. De huizen mag je neerleggen op de momenten dat je bent verhuisd. De stenen staan voor niet leuke herinneringen en de bloemen voor leuke herinneringen. Je hoeft niet alles te gebruiken.

Doelrealisatie:

- Ik zie een aantal bloemen en stenen liggen. Waar staan deze voor?
 - Mogelijke vragen: Hoe was dat voor jou? Wat gebeurde er toen? Hielp iemand jou? Hoe ben je hiermee omgegaan? Had het gevolgen? Hoe kwam dat? Hoe ging het voor die tijd, hoe ging het daarna?
- Ook vragen naar welzijn (gevoeld), school/werk, vrije tijd, sociaal netwerk, extra hulp; indien de jongere dit zelf niet aangeeft
Daarnaast vragen naar de stabiliteit (verloop) van het welzijn, school, vrije tijd, sociaal netwerk, extra hulp (is dit veranderd gedurende het jaar)

Tevredenheid hulp:

Zou je de plek/verschillende plekken voor mij willen inkleuren? Waar denk je aan bij die plek? (mag ook woorden zijn als kleuren te kinderachtig is)

Jij woont hier nu maanden. Hoe heb jij de hulp hier het afgelopen jaar ervaren? Wat vond je fijn, wat vond je niet fijn?

[bij instabiel verblijf]; hoe kijk je terug op de verschillende woonplekken (fijn en niet fijn uitvragen)? Wat heeft hiervoor gezorgd?

Daarnaast vragen naar de stabiliteit van de gevoelens ten opzichte van de woonvorm (specifiek vragen naar thuisgevoel). (hoe is het verloop over tijd geweest).

Stabiliteit:

Bij stabiliteit verblijf: Jij verblijft hier nu ... maanden, hoe is dat voor jou?

Bij instabiel verblijf: Jij bent het afgelopen jaar .. keer verhuisd, hoe is dat voor jou? Hoe vond je dat?

Hoe kijk jij naar de toekomst?

Bijlage 5, Codelijst

doelrealisatie: welzijn: vorm van hulp

doelrealisatie: school

doelrealisatie: vrijetijdsbesteding

doelrealisatie: sociale contacten: overtijd

stabiliteit: overplaatsing

stabiliteit: toekomstperspectief: onduidelijk

stabiliteit: overplaatsing: duur

stabiliteit: overplaatsing: reden

tevredenheid: vorm van hulp: reden

stabiliteit: overplaatsing: toekomstig

stabiliteit: overplaatsing: impact

tevredenheid: communicatie

tevredenheid: planning

doelrealisatie: school: contact

doelrealisatie: school: verloop

doelrealisatie: school: kenmerken

tevredenheid: begeleiding

tevredenheid: vorm van hulp: overtijd

tevredenheid: vorm van hulp: ervaring: veiligheid

doelrealisatie: aanvullende therapie: kenmerken

doelrealisatie: welzijn: overtijd

tevredenheid: vorm van hulp: ervaring

stabiliteit: toekomstperspectief: jeugdige

doelrealisatie: welzijn: onbekend

doelrealisatie: school: verloop

doelrealisatie: vrijetijdsbesteding: beginsituatie

doelrealisatie: vrijetijdsbesteding: overtijd

doelrealisatie: sociale contacten: overtijd: leeftijdsgenootjes

doelrealisatie: geen overplaatsing

stabiliteit: toekomstperspectief

tevredenheid: communicatie: positief

doelrealisatie: sociale contacten: overtijd

doelrealisatie: aanvullende therapie: werking

doelrealisatie: welzijn: groei

doelrealisatie: aanvullende therapieën

doelrealisatie: sociale contacten: impact

doelrealisatie: sociale contacten

doelrealisatie: welzijn: beginsituatie

doelrealisatie: welzijn: na afloop hulp

doelrealisatie: welzijn: overtijd

tevredenheid: planning: uitbreiden

stabiliteit: geen overplaatsing: reden

tevredenheid: begeleiding: wisseling

tevredenheid: begeleiding: continuïteit

doelrealisatie: sociale contacten: overtijd: ouder(s)

stabiliteit: geen overplaatsing: duur

doelrealisatie: aanvullende therapieën: wachtlijst

stabiliteit: overplaatsing: reden

doelrealisatie: aanvullende therapieën: werking

stabiliteit: geen overplaatsing: impact

tevredenheid: communicatie: negatief